

És important anotar les operacions de fertilització

oct. 20, 2019 |

Un cop finalitzada l'aplicació de fertilitzants cal anotar totes les operacions efectuades de tal manera que quedi constància del tipus, la quantitat, el moment i el lloc on s'han aplicat els adobs. La informació recollida servirà per planificar la fertilització de les següents campanyes, millorar la gestió econòmica de l'explotació i assegurar la traçabilitat quan escaigui i la qualitat del sòl.

COMPTABILITZAR LES APLICACIONS DE FERTILITZANTS

Aquestes anotacions seran importants per a portar un control de les entrades de nutrients a l'explotació agrícola i també per a quantificar part dels costos de la campanya. Cal tenir en consideració que la fertilització ocupa un paper molt important pel que fa al total de costos directes de les explotacions agrícoles, un cost que podria situar-se al voltant del 30% (Taules 1 i 2).

Taula 1. Costos de producció de blat de moro en reg a la Vall de l'Ebre (Font: Martínez de la Cuesta y colab., 2015)

Activitat	% sobre el total
Preparació del sòl i sembra	12
Llavor	17
Adob mineral	28
Fitosanitaris	6
Recol·lecció i transport	8
Assecatge	10
Assegurances	1
Aigua de reg	17

Taula 2. Costos de producció d'ordi en secà (Font: Lloveras y Cabases, 2015)

Activitat	% sobre el total
Sembra directa	14
Llabor	13
Adobs	34
Herbicides	9
Collita	13
Empacar (palla)	7
Assegurança	3
Transport (gra i palla)	6

En aquest sentit, hi ha molt marge de millora. No obstant això, és necessari saber què, quan i com es fertilitza cada parcel·la per tal de poder identificar si hi ha possibilitats d'introduir canvis. Si no es disposa d'informació, no hi haurà manera objectiva de corregir pràctiques o de saber si s'està actuant correctament.

En relació amb els costos dels adobs, és important ser conscients de la quantitat de nutrients que aporta cada cisterna de purins o cada remolc de fems o gallinassa. La Taula 3 recull unes xifres orientatives sobre quin valor fertilitzant tenen diferents tipus de dejeccions ramaderes, segons preus d'adobs minerals de 2017.

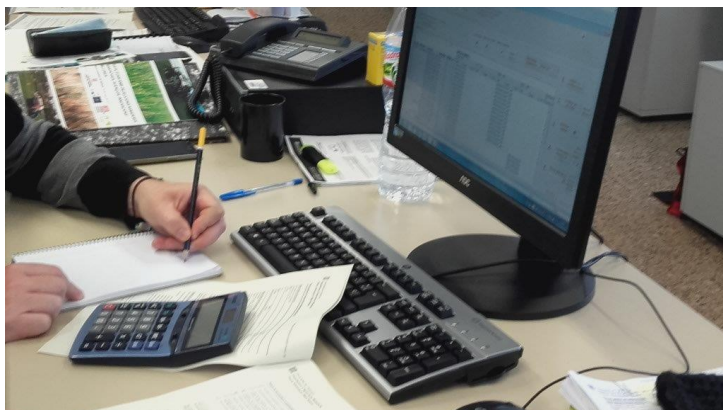
Taula 3. Equivalència econòmica d'alguns productes orgànics (Font: Full informatiu del Pla per a la Millora de la Fertilització Agrària a Terres de ponent, número 17, octubre de 2018)

Tipus de dejecció ramadera	kg N/m ³	kg P ₂ O ₅ /m ³	kg K ₂ O/m ³	€/m ³ o tona	€/20 m ³ o tones
Purí de porcs d'engreix	5,7	3,6	4,2	14	280
Purí de porcs de mares reproductores	2,9	2,1	1,8	7	140
Purí de garrins (6-20 kg)	3,4	2,6	1,7	8	160
Purí de porcs en cicle tancat	3,4	2,4	2,5	9	180
Fem de vedell d'engreix	6	5	6	18	360
Gallinassa de pollastre d'engreix	22,8	21,1	17,7	66	1320

Calculat en base a preus de 2017 d'adobs minerals

OBLIGACIONS D'ANOTACIÓ DEL NITROGEN PER PART D'AGRICULTORS I RAMADERS

La gestió de les dejeccions ramaderes i dels fertilitzants nitrogenats s'ha de portar a terme complint uns requisits mínims de traçabilitat. En aquest sentit, agricultors i ramaders tenen la obligació d'acord amb la normativa vigent, d'anotar la quantitat de nitrogen que es gestiona en les seves explotacions.

El detall de la gestió de les dejeccions ramaderes i els fertilitzants nitrogenats ha de quedar anotat en el **Llibre de gestió de fertilitzants**, llibre que agricultor i ramader hauran de tenir a disposició de l'administració per si se'ls demana (Decret 153/2019, de 5 de juliol).

Ara bé, durant el darrer trimestre de cada any, els agricultors i ramaders hauran d'enviar per via telemàtica la **Declaració anual de nitrogen**, que és un resum de les actuacions anotades en el llibre de gestió de fertilitzants durant el període 1 de setembre de l'any anterior fins a 31 d'agost de l'any vigent.

Recordar: Agricultors i ramaders hauran de **disposar** de Llibre de gestió de fertilitzants i **enviar** telemàticament la Declaració anual de nitrogen (consultar a la Fitxa Tècnica els detalls)

- **L'agricultor/a haurà de declarar**

Les entrades de N durant el període 1 setembre - 31 agost, és a dir, la quantitat de N entrat a l'explotació.

El N emmagatzemat en destinació a 1 de setembre

Les sortides de N durant el període 1 setembre - 31 agost, és a dir, la quantitat de N sortit de l'explotació. Les sortides caldrà declarar-les en kg N totals per cada recinte segons la DUN.

- **El ramader/a amb terres haurà de declarar**

Les entrades i les sortides, i l'emmagatzemat en destinació, tal i com figurava en l'apartat anterior.

El N gestionat a la granja: emmagatzemat, generat, reduït com a conseqüència de tractaments i qualsevol sortida cap a gestors, centres de gestió o bé terres d'altres agricultors.

QUIN TIPUS DE N CALDRÀ DECLARAR?

L'agricultor/a o el ramader/a amb terres haurà de resumir el nitrogen gestionat de les següents fonts:

- Fertilitzants comercials minerals (kg N totals) Ex: *Adob CE – adob nitrogenat N32*
- Fertilitzants comercials amb N orgànic (kg N totals) Ex: *Esmena orgànica – compost de fems*
- Dejeccions ramaderes (kg N per granja) i provinents de centres de gestió (kg N per centre)
- Aportacions de gestors de residus (kg N aportats per gestor) Ex: *Fangs de depuradora*
- El N provinent de l'aigua de reg (kg N totals)

QUINES EXPLOTACIONS HO HAURAN DE FER?

Llibre de gestió de fertilitzants	Declaració anual de nitrogen
Han d'anotar les aplicacions en un Llibre els titulars de: - les explotacions ramaderes que hagin de fer Pla de gestió de dejeccions ramaderes - les explotacions agrícoles >0,5ha hivernacle, >2ha horta-flor-ornamental, >3ha reg o >4ha secà (i/o equivalents) - els centres de gestió (tots)	Han d'entregar-la de forma telemàtica, el darrer trimestre de 2019 i cada any: - les explotacions ramaderes que hagin de fer Pla de gestió - les explotacions agrícoles que tenen, en zona vulnerable, més d'1 ha d'hivernacles, o més de 5 ha d'horta-flor-ornamental, o més de 25 ha de reg o més de 50 ha de secà (i/o equivalents) - els centres de gestió (tots) Han d'entregar-la de forma telemàtica, el darrer trimestre de 2020 i cada any: - les explotacions ramaderes que hagin de fer Pla de gestió - les explotacions agrícoles (tant en zona vulnerable com no vulnerable) amb més de 0,5 ha d'hivernacle, o més de 2 ha d'horta-flor-ornamental, o més de 3 ha de reg, o més de 4 ha de secà - els centres de gestió (tots)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

- [Web amb informació sobre la normativa de fertilització i gestió de dejeccions ramaderes](#)
- Fitxa Tècnica núm. 29 sobre llibre de gestió de fertilitzants i Declaració anual de nitrogen
- Martínez de la Cuesta, E., A. Yakoub, A. Maresma, F. Santiveri y J. Lloveras, 2015. La fertilización nitrogenada del maíz y el nitrógeno residual del suelo. Vida Rural núm. 390: 46-52
- Lloveras, J. y M.A. Cabases, 2015. Costes de producción de cultivos extensivos en secano y regadío. Vida Rural núm. 401: 38-47
- [Full informatiu del Pla per a la Millora de la Fertilització Agrària a Terres de ponent, número 17, octubre de 2018](#)

M. JOSÉ SÁNCHEZ

Servei de Sòls i gestió Mediambiental de la Producció Agrària del DARP

JOSEP M. VIRGILI

Servei de Sòls i gestió Mediambiental de la Producció Agrària del DARP